

[Udenrigsministeren]

farvande og i lufrummet derover at kontrollere landinger, starter, opankringer, forløjninger, bevægelser og operationer, som foretages af skibe, luftfartøjer m.v.; derfor var der baggrund for at diskutere sagen med USA på det konkrete grundlag, nemlig nedstyrningen.

Noget tilsvarende gør sig naturligvis ikke gældende for andre landes, f.eks. Sovjetunionens, vedkommende alene af den grund, at enhver landing på dansk territorium eller overflyvning af dansk territorium, herunder Grønland, jo kræver forudgående tilladelse, og derfor vil det hverken være aktuelt eller relevant at rette henvendelse til Sovjetunionen i dette spørgsmål.

Pelle Voigt (SF):

Jeg skal takke ministeren for svaret, som jo vedrører den oplysning, at der i 1968 blev indgået en aftale eller skabt folkeretlig sikkerhed for, at en ganske bestemt dansk atomvåbenpolitik i forhold til Danmark og i forhold til Grønland blev respekteret af USA.

I virkeligheden er den beslutning historisk overordentlig interessant, for det er måske den mest vidtgående sikkerhedspolitiske dagsorden, der nogen sinde er blevet vedtaget i Folketinget, som dermed opnåede accept fra USA. Dagsordenen, der var foreslået af Per Hækkerup fra Socialdemokratiet, fastslår, at man skal skaffe sig absolutte garantier for, at der ikke oplagres kernevåben på Grønland, og for, at det grønlandske lufrum holdes som en atomvåbenfri zone, og for at sikre, at den danske atompolitik opretholdes i alle dele af riget, og at dansk suverænitet respekteres. Den blev vedtaget med alle stemmer, hvor 3 undlod at stemme, og fremlagt af alle som et stort sikkerhedspolitisk fremskridt.

Det, jeg gerne vil spørge udenrigsministeren om på denne baggrund, hvor vi har et eksempel på, at USA har godkendt en atomvåbenfri zone allerede i 1968, er, hvorfor regeringen, når de grønlandske folketingsmedlemmer, som det f.eks. skete her under åbningsdebatten, stiller spørgsmål om, hvorvidt man fra dansk side vil respektere ønsket om en atomvåbenfri zone i Grønland, nu her over 20 år efter snakker udenom og blot siger, at det er interessant og spændende at

høre, at de grønlandske medlemmer også tager ordet. Hvorfor gør man ikke opmærksom på, at denne zone faktisk er etableret og godkendt af Amerikas Forenede Stater, og hvorfor kan man ikke få andre lande til at godkende dette zonearrangement?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det er jo noget andet, hr. Pelle Voigt begynder at tale om nu, når han i sin oprindelige formulering spørger, hvorfor vi ikke går til russerne, og det har jeg nu forklaret. Jeg synes, det er at gå lidt langt ud, når man nu beder mig fortolke en næsten 20 år gammel pressemeddelelse, og hvad der lå i den.

I øvrigt kan hr. Pelle Voigt få sin historiske nysgerrighed tilfredsstillet af sin partifælle hr. Gert Petersen, for sagen blev dengang meget grundigt diskuteret i Det Udenrigspolitiske Nævn, og dér har jeg sikret mig at hr. Gert Petersen var til stede.

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at udenrigsministeren lige så vel som jeg er bekendt med, at forhandlingerne i Det Udenrigspolitiske Nævn er underkastet fortrolighed, og at den fremgangsmåde, som ministeren foreslår, ikke er mulig.

Men så vil jeg gerne spørge, om det stadig væk forholder sig sådan i kraft af den aftale, som blev indgået i 1968, at USA anerkender det grønlandske lufrum og det grønlandske landterritorium som en atomvåbenfri zone. Det har nemlig vakt en del forundring ikke mindst hos mig ved studiet af denne vedtagelse, idet der jo altså ikke blot er tale om en pressemeddelelse, men om en enstemmig vedtagelse her i Folketinget, at den amerikanske ambassade i Wellington på New Zealand for ganske kort tid siden har udsendt en meddelelse, hvori det hedder, at påstandene om en sådan aftale om en sådan folkeretlig sikkerhed er notorisk forkerte og hviler på et falsk grundlag.

Albrechtsen (VS):

Jeg vil gerne stille ministeren det spørgsmål, om vi ikke kan få et svar på det, som hr. Pelle Voigt rent faktisk spurgte om for lidt siden. Ministeren sagde, at hr. Pelle Voigt begyndte at tale om noget helt andet – det er jo muligt; det skal jeg ikke blande mig